

1. Історія міжнародних відносин (до 1789 р.)

2. Статус: варіативна

3. Мета: надання знань і формування вмінь з основ теорії, історії та практики дипломатії і міжнародних відносин.

4. Обсяг, методики і технології викладання дисципліни:

Обсяг курсу в тематичному плані охоплює історичний проміжок від найдавніших часів перших цивілізацій і, відповідно, зародження дипломатії та до 1789 р. – Великої Французької революції, яка зруйнувала Вестфальську систему міжнародних відносин. Методологічними підвалинами змісту курсу є цивілізаційний, культурологічний і стадіально-регіональний підходи. Принципами вивчення історичних фактів є принципи історизму, об'єктивності, соціального підходу й альтернативності.

Основними методами та технологіями, які використовуються у навчальному процесі при вивченні предмету «Історія міжнародних відносин (до 1789 р.)» є:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний. Даний метод знаходить широке застосування для передачі великого масиву інформації на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у «готовому» виді. Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки і залишаються у рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.

2. Репродуктивний метод (репродукція – відтворення). Використовується переважно на семінарських заняттях, коли діяльність студентів організовується за кількарізним відтворенням засвоєних знань. Для цього використовуються різноманітні роботи і різні форми самоконтролю.

Застосовується у взаємозв'язку з *інформаційно-рецептивним методом* (який передує репродуктивному). Разом вони сприяють формуванню знань, навичок і вмінь у студентів, формують основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікація).

3. Метод проблемного викладу, використовується у побудові змістовної частини курсу (теми лекцій і семінарів). Важливою складовою даного методу є розкриття пошуків різних підходів у вирішенні тієї чи іншої проблеми. При цьому викладач реалізує розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Студенти не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки викладача.

4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод, який полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквіумах.

5. Дослідницький метод. Є важливою складовою самостійної роботи студента, оскільки вони самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть аналіз проблем історії міжнародних відносин та інші дії пошукового характеру. У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності.

Для підготовки бакалавра цей метод є важливим у тому розрізі, що навчальна робота дає початкові знання і вміння з методології наукового дослідження.

Під час семінарських занять можуть використовуватися *елементи дискусії* (суперечки, зіткнення позицій, навмисне загострення та навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі).

Дискусійні методи виступають як засіб не тільки навчання, але й виховання.

5. Знання та навички:

Студенти повинні *знати і вміти:*

- основні проблемно-теоретичні питання курсу в їх історичній перспективі;
- вільно оперувати набутими історичними фактами для підтвердження основних теоретичних узагальнень;
- вміти вести наукову дискусію, відстоювати й аргументувати свою точку зору, знати погляди вітчизняних та зарубіжних істориків та дипломатів на ту чи іншу проблему дипломатичної історії;
- вільно оперувати основними історичними та дипломатичними поняттями та категоріями, орієнтуватися в часі, знати хронологію, видатних дипломатів;
- знати етимологію, зміст основних понять і категорій дипломатії, їх історичну еволюцію; дипломатію країн стародавнього Сходу, стародавньої Греції, стародавнього Риму; дипломатію періоду IV ст. – Новий час;
- застосовувати набуті знання для аналізу сучасного стану дипломатії в країнах світу;
- знати історичну та політичну карти світу, вільно орієнтуватися в них.

6. Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): 68 годин лекцій і 68 годин семінарів (8 кредитів).

7. Види робіт: форми та умови проведення контрольних заходів.

Основними формами навчання є: лекції, семінари та самостійна робота, яка передбачає опанування студентами більшості проблем і питань відповідно до програми курсу.

8. Оцінювання: Оцінювання відбувається на семінарах і на контрольних заходах, якими є звичайне наскрізне тестування та іспит.

Форма проведення	Терміни проведення	Бали
Усні відповіді на групових заняттях	протягом 2-3 триместрів	40
Підсумкове тестування	останній тиждень III тр. триместру	20
Іспит	літня сесія	40

На іспиті оцінювання відбувається за наступними критеріями:

1. Оцінка «5» (відмінно) ставиться в тому разі, коли:

а) відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; студент впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується у просторі та часі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, визначає закономірності визначення та реалізації зовнішньополітичного курсу держави;

б) студент має навички користування документами, картами, схемами, довідниками; статистичний матеріал може втілити в схемах, діаграмах, графіках, вміє скласти порівняльні таблиці;

в) відповідь дає грамотною українською літературною мовою, без русизмів, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу та 2-3 помилки мовно-стилістичного характеру.

2. Оцінка «4» (добре) ставиться в тому разі, коли:

а) відповідь правильна, послідовна, логічна, але студент допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно

поставлених завдань, орієнтується у просторі і часі, допускаючи при цьому 1-2 помилки, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, визначає основні закономірності історичного розвитку держав, у деяких випадках нечітко формулюючи їх;

б) студент має навички користування документами, картами та іншими наочними посібниками, складає графіки, схеми, діаграми, таблиці, допускаючи при цьому незначні помилки;

в) відповідь дає в цілому грамотною українською літературною мовою, але допускає русизми, стилістичні, орфографічні та пунктуаційні помилки (не більше 5-6).

3. Оцінка «3» (задовільно) ставиться в тому разі, коли:

а) студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у просторі і часі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу історичного розвитку держав, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

б) слабо орієнтується у хронології, допускає помилки при складанні таблиць, графіків, схем, діаграм;

в) при викладі українською мовою допускає помилки, русизми, що свідчить про недостатню його мовну культуру.

4. Оцінка «2» (незадовільно) ставиться в тому разі, коли:

а) студент виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу, не орієнтується у просторі і часі, не вміє визначити причинно-наслідкові зв'язки, сформулювати основні віхи розвитку міжнародних відносин провідних держав світу;

б) не орієнтується в хронології, не може побудувати графік, схему, діаграму;

в) відповідь безграмотна з точки зору української мови;

г) студент відмовляється відповідати на поставлені питання.

9. **Викладач:** завідувач кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики факультету політичних наук, доктор історичних наук, професор Тригуб Олександр Петрович